

billigere Billkaar end paa de fleste andre Godser, og at der i Reglen intet fæsteledigt Sted bortsaftes til Andre end til den afdøde Fæsters nærmeste Familie, saa at det derfor kunde anses billigt, at, naar det fæsteledige Sted blev solgt til Andre end til Fæsterens Livsarvinger, disse da fik en vis Deel, s. Ex. $\frac{1}{4}$ af Kjøbesummen, som der er foreslaaet i § 5, saa vil dette Formaal dog ikke kunne opnaaes, naar man udelader den Bestemmelse, at der ikke maa sælges til Andre end Fæsterne i deres levende Live, da Fideicommissbesidderen jo i saa Fald kan sælge til Trediemand, som da bliver fuldkommen Eier af Godset, og han kan sælge ethvert fæsteledigt Sted uden at afgive nogen Deel af Kjøbesummen til Fæsterens Livsarvinger. Efter § 5 er det nemlig kun, saalange Godset er i Fideicommissbesidderens Eier, at der skal afgives $\frac{1}{4}$ af Kjøbesummen, naar han sælger til Andre end til Fæsterens Livsarvinger.

Steffensen: Med Hensyn til denne Paragræf, saaledes som den foreligger fra det andet Thing, kan jeg ikke være enig med de ærede foregaaende Talere i den Retning, at vi skulde gjøre Forandringer deri igjen, og det saameget mindre, da den er overensstemmende med den kongelige Resolution af 10de Juli 1846. Jeg troer, at ved Forslaget, som det nu foreligger, gives der ligesaavel en billig Ret til Fideicommissbestidere, som til Fæstere, nemlig at den Ene maa sælge og den Anden maa købe, og derfor troer jeg, at det vilde være passende, naar det kunde gaae igjennem her. Naar den ærede Ordfører har bemærket, at det kunde være ønskeligt, at Lovforslaget fik Lovskraft, og han troer, at det kunde skee, naar der gjordes en Forandring i denne Paragræf, da er jeg af den modsatte Mening, efter som Paragræfven er antaget med saa stor en Pluralitet i det andet Thing, at det neppe kan antages, at saa Mange ville forandre deres Mening der, at Forslaget, naar det undergik denne Forandring, kunde faae Lovskraft der, og jeg kan heller ikke indsee, at der kan være nogen Betænkelse ved at gaae ind paa Paragræfven, som den foreligger. Den ærede første Landsstingsmand for niende Kreds (Dahl) har bemærket, at det var urigtigt, at

Lehnbesidderne skulde være pligtige til at sælge til en Enkelt; men, saavidt jeg forstaaer Lovforslaget, er det ingen Pligt, — det er godvilligt, om de ville sælge eller ikke. Han mener ogsaa, at denne Ene derved vil faae mindre Lyst til at købe. Det troer jeg dog ikke. Forsaavidt Fæstebonden seer sig istand til at kunne købe, troer jeg ikke, at han derved vilde tabe Lyften. Naar han tillige har bemærket, at det kunde være gavnligt med Mellemmænd, og at Bonden saaledes lettere kunde blive Eier, da troer jeg, at den Gavnlighed vilde være meget lille; thi derved vilde Godset blive dyrere. Der vil vel neppe Noget være Mellemand, uden at kunde tjene Noget derved, og Bonden maa da hellere købe af Fideicommissbestidderen til en ringere Priis, end give Mellemanden en større Priis. — Naar den ærede 4de Rigsdagsmand for 1ste Kreds (Blechingsberg) har bemærket, at det var alene for Fideicommissbestidderne, at Fideicommisserne vare oprettede, og ikke for Bønderne, saa skal jeg dog tillade mig at bemærke, at ved det Classenske Fideicommiss paa Falster, er det udtrykkeligt sagt i Fideicommissbrevet, at Fideicommissets Bønder skulde have det bedre end andre Fæstere, og, dersom den, der oprettede Fideicommisset, ikke havde havt Bønderne for Die, saa troer jeg allsaa ikke, at han havde oprettet det, og det er saaledes mange Gange Tilfældet, at de ere oprettede med Bøndestanden for Die. Jeg kan derfor ikke Andet end holde mig til Lovforslaget og stemme for det, saaledes som det er kommet fra det andet Thing.

Solberg: Der er af flere ærede Talere yttret, at de ikke kunde stemme for § 1, saaledes som den er kommen til os fra det andet Thing, og, forsaavidt jeg har kunnet fatte og forstaae Meningen hos disse Talere, har det fornemmelig været, fordi man synes, at der i § 1 indeholdes den Udtalelse, at Fæsterne have en Medelødsret. Men det forekommer mig, at ikke en Eneste endnu har beviist, at dette virkelig indeholdes i § 1, og jeg troer ogsaa, at det vil falde meget vanskeligt at bevise, at noget Saadant indeholdes deri. Den første ærede Taler (Simony), som havde Ordet, indskrænkede sig til at sige, at det synes, at det indeholdes deri; den næste (Dahl) havde